

Dosarul nr. 2ra-2178/18

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Central (jud. R. Țurcanu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. N. Simciuc, Iu. Cotruță, I. Țurcan)

ÎNCHEIERE

31 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul

Judecătorii

Oleg Sternioală

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic

examinând admisibilitatea recursului declarat de Vladislava Curtev și avocatul Nina Garștea,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni Moldo-Rusă „Moldovagaz” împotriva lui Igor Curtev, Vladislavei Curtev și lui Serghei Frolov cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 28 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 24 noiembrie 2016, Societatea pe Acțiuni Moldo-Rusă „Moldovagaz” (în continuare SA „Moldovagaz”) a depus cerere de chemare în judecată împotriva Vladislavei Curtev, lui Igor Curtev solicitând încasarea datoriei în sumă de 59722 de lei, a dobânzii de întârziere în sumă de 13431, 27 de lei și a taxei de stat în sumă de 2194, 60 de lei.

În motivarea acțiunii, reclamantul a invocat că la 02 noiembrie 2005 între SRL „Chișinău-gaz” și Serghei Frolov a fost încheiat contractul de furnizare a gazelor naturale consumatorului casnic nr. 18486. Conform contractului, SRL „Chișinău-gaz”, în calitate de furnizor, s-a obligat să furnizeze pârâtului gaze naturale la locul de consum amplasat în mun. Chișinău, str. Hipodromului, nr. 10. Prin hotărârea nr. 513 din 12 martie 2013 a Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică „Cu privire la modificarea condițiilor la licența SA „Moldovagaz”, activitatea de furnizare a gazelor naturale la tarife reglementate în mun. Chișinău, din 01 ianuarie 2013 a fost transmisă de la titularul de licență SRL „Chișinău-gaz” către titularul de licență pentru același gen de activitate, SA „Moldovagaz”. În temeiul art. 566 Cod civil, începând cu 01 ianuarie 2013, SA „Moldovagaz” a devenit succesorul drepturilor și obligațiilor contractuale ale SRL „Chișinău-gaz” față de consumatorii de gaze naturale din mun. Chișinău

Reclamantul a menționat că la data depunerii cererii de chemare în judecată, conform datelor din Registrul bunurilor imobile 0100413290, proprietari ai bunului imobil din mun. Chișinău, str. Hipodromului, 10, figurau: Vladislava Curtev și Igor

Curtev, în baza contractului de vânzare-cumpărare nr. 6228 din 16 decembrie 2013. Astfel, au fost considerați drept consumatori de gaze naturale la locul de consum indicat. SA „Moldovagaz”, în calitate de furnizor de gaze naturale, în perioada anilor 2013-2015, a livrat la locul de consum menționat gaze naturale, conform condițiilor stipulate în contract, executându-și astfel obligațiile sale integral și cu bună credință. Conform pct. 5 lit. c) din contractul de furnizare a gazelor naturale, consumatorul este obligat să achite integral plata pentru gazele naturale consumate până la data limită indicată în factură.

Reclamantul a indicat că la 20 decembrie 2014, în rezultatul verificării locului de consum, s-a constatat conectarea ilicită a instalației de gaze la rețeaua de gaze naturale, fără evidența consumului de gaze naturale, prin intermediul unui furtun conectat la robinetul de până la echipamentul de măsurare a gazelor. Prin decizia nr. 94 din 02 iulie 2015, SA „Moldovagaz”, călăuzindu-se de prevederile pct. 151 din Regulamentul pentru furnizarea și utilizarea gazelor naturale, aprobat prin Hotărârea Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr. 415 din 25 mai 2011, a dispus efectuarea calculului consumului de gaze naturale, la locul de consum amplasat în mun. Chișinău, str. Hipodromului, 10, conform sistemului paușal, pentru o perioadă de 12 luni. În baza deciziei nr. 94 din 02 iulie 2015, consumatorilor le-a fost calculată datoria în sumă de 42735,98 de lei. Consumatorii permanent au încălcat termenul de achitare a datoriei expuse spre achitare, iar nerespectarea de către consumatori a obligațiilor de plată a generat apariția datoriei în sumă totală de 59722 de lei, confirmată prin factura de plată și extrasul din contul personal al consumatorului.

Totodată, a precizat că în vederea soluționării extrajudiciare a litigiului, în adresa pârâților, au fost expediate pretențiile nr. 13/2-1-3692 din 15 septembrie 2015 și nr. 05/2-2287 din 14 iunie 2016, însă care au rămas fără răspuns și fără executare.

În temeiul prevederilor art. 585, 602 alin. (1), (2), 619 alin.(1) Cod civil, reclamantul a indicat la obligația pârâților de a achita dobânda de întârziere în sumă de 13431, 27 de lei, care reprezintă o modalitate de despăgubire pentru întârzierea executării obligațiilor pecuniare, considerând că s-au folosit mijloacele financiare străine.

Prin încheierea din 24 ianuarie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, a fost atras în calitate de copârât Serghei Frolov.

Prin încheierea din 02 februarie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, a fost admis demersul lui Serghei Frolov și a fost suspendat procesul civil până la data rămânerii irevocabile a hotărârii din 18 noiembrie 2016 a Judecătoriei Rîșcani, mun.Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Serghei Frolov împotriva SA „Moldovagaz” cu privire la contestarea actului, nr.41-3-10318-15082016.

Prin decizia din 04 mai 2017 a Curții de Apel Chișinău s-a respins recursul declarat de SA „Moldovagaz” și s-a menținut încheierea din 02 februarie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central.

Prin încheierea din 10 octombrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, s-a reluat procesul în prezenta cauză civilă.

Prin hotărârea din 30 noiembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de SA „Moldovagaz” și s-a încasat în mod solidar de la Igor Curtev și Vladislava Curtev în beneficiul SA „Moldovagaz”

datoria în mărime de 59722, 00 de lei, dobânda de întârziere în mărime de 13431, 27 de lei, taxa de stat în mărime de 2194, 60 de lei, iar în total suma de 75347, 87 de lei.

Prin decizia din 28 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de Igor Curtev, reprezentat de avocatul Vasile Pruteanu și s-a menținut hotărârea din 30 noiembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că în contextul pct. 151 din Regulamentul pentru furnizarea și utilizarea gazelor naturale nr. 415 din 25 mai 2011, în cazul în care se constată încălcarea clauzelor contractuale de către consumatorul final, care au dus la neînregistrarea sau înregistrarea incompletă a volumului de gaze naturale consumat, furnizorul este în drept să calculeze consumul de gaze naturale conform sistemului paușal, ținând cont de volumul facturat și achitat de către consumatorul final pentru perioada recalculării. Totodată, a indicat că o prevedere similară se conține și în art. 51 alin. (4) lit. c) din Legea cu privire la gazele naturale nr. 123 din 23 decembrie 2009. Rezultând din prevederile normelor citate și luând în considerare faptul că apelantul nu a respectat prevederile art. 34 din Regulamentul pentru furnizarea și utilizarea gazelor naturale nr. 415 din 25.05.2011, conform căruia persoana fizică sau juridică, care a obținut cu drept de proprietate un imobil, ce nu a fost deconectat de la rețeaua de gaze naturale, este obligată să solicite furnizorului încheierea contractului de furnizare a gazelor naturale, și a continuat raportul juridic în baza contractului încheiat de fostul proprietar, instanța de apel a conchis că SA „Moldovagaz” este îndreptățită să solicite încasarea datoriei formate la locul de consum de la apelant.

În argumentarea acestei concluzii, instanța de apel, cu referire la prevederile art. 123 Cod de procedură civilă, a relevat că prin hotărârea din 18 noiembrie 2016 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău, menținută prin decizia din 23 mai 2017 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de Frolov Serghei împotriva SRL „Chișinău-gaz” privind anularea facturii nr. 15085861 din 10 iunie 2016 și încasarea cheltuielilor de judecată, ca nefondată. În motivarea hotărârii menționate, instanța a reținut că decizia de aplicare a calculului conform sistemului paușal, a fost emisă de SA „Moldovagaz” pe numele Vladislavei Curtev, noul proprietar al locului de consum din mun. Chișinău, str. Hipodromului, 10, care nu a contestat-o până în prezent, astfel se prezumă că ultima a fost de acord cu decizia emisă de către furnizor.

La 24 august 2018, Vladislava Curtev și avocatul Nina Garștea au declarat recurs împotriva deciziei din 28 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău solicitând casarea acesteia și a hotărârii primei instanțe cu adoptarea unei hotărâri noi de respingere a cererii de chemare în judecată depusă de SA „Moldovagaz” împotriva Vladislavei Curtev și Igor Curtev.

În motivarea recursului s-a invocat că hotărârea primei instanțe și decizia instanței de apel au fost emise cu încălcarea normelor de drept material și procesual, care, în esență, prejudiciază semnificativ drepturile și interesele legitime ale unor persoane care nu au săvârșit nici o acțiune culpabilă, generatoare de prejudicii. La fel, nu au fost luate în considerare prevederile art. 6 § 1 CEDO privind dreptul la un proces echitabil și art. 239 Cod de procedură civilă referitor la faptul că hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată.

Partea recurentă a susținut că nu a fost respectată procedura prealabilă de soluționare a litigiului, nu au fost atrase în proces toate persoanele a căror obligații și interese pot fi afectate prin hotărârea instanței de judecată. Totodată, nu s-au expus asupra pretențiilor împotriva tuturor părților implicate în proces, cu toate că acțiunea a fost admisă integral, instanțele nu s-au expus în privința copârâtului Serghei Frolov.

La 10 octombrie 2018, Vladislava Curtev și avocatul Nina Garștea au înregistrat un recurs suplimentar împotriva deciziei din 28 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău reiterând cerințele și, în esență, argumentele din recursul înregistrat inițial.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin.(1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 28 martie 2018, iar Vladislava Curtev și avocatul Nina Garștea au declarat recurs la 24 august 2018.

Materialele cauzei atestă că decizia contestată a fost expediată participanților, conform scrisorii de însoțire (Vol.I, f.d.205), însă lipsesc date despre recepționarea acesteia de către partea recurentă, prin intermediul oficiului poștal. Conform mențiunii efectuate în cererea de eliberare a hotărârii motivate și a deciziei instanței de apel, Vladislava Curtev, reprezentată de avocatul Nina Garștea, a recepționat inclusiv decizia instanței de apel la 01 august 2018 (Vol.I, f.d.207). Astfel, recursul declarat la 24 august 2018 este în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de Vladislava Curtev și avocatul Nina Garștea, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 433 lit. c) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare.

În conformitate cu art. 430 Cod de procedură civilă, sunt în drept să declare recurs: a) părțile și alți participanți la proces; b) martorul, expertul, specialistul, interpretul și reprezentantul, cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată ce li se cuvine.

În speță, Completul notează că Vladislava Curtev are calitatea procesuală de pârât, adică cade sub incidența art. 430 lit. a) Cod de procedură civilă.

Concomitent Completul reliefă că de către Vladislava Curtev personal sau prin intermediul reprezentantului său, avocatul Nina Garștea, nu a fost declarat apel împotriva hotărârii din 30 noiembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central.

În conformitate cu prevederile art. 429 alin. (5) Cod de procedură civilă nu pot fi atacate cu recurs hotărârile în a căror privință persoanele indicate la art.430 nu au folosit calea apelului prevăzută de lege. Persoana care nu a folosit apelul poate ataca cu recurs decizia instanței de apel prin care i s-a înrăutățit situația, în partea care se referă la înrăutățirea situației.

Din sensul dispoziției art. 429 alin.(5) Cod de procedură civilă se distinge că Vladislava Curtev, inclusiv prin intermediul reprezentantului său, avocatul Nina Garștea, nu erau în drept să declare recurs, pornind de la faptul că nu au folosit calea apelului, în condițiile în care legea prevede această cale de atac.

În contextul dat, Completul relevă că Vladislava Curtev și reprezentantul său, avocatul Nina Garștea, au declarat recurs, ignorând condițiile legale de depunere a recursului.

Conform jurisprudenței CtEDO, dreptul de acces la instanță trebuie să fie „concret și efectiv” (Bellet împotriva Franței, pct. 38). Efectivitatea dreptului de acces impune ca un individ „să beneficieze de o posibilitate clară și concretă de a contesta un act ce constituie o ingerință în drepturile sale” [Bellet împotriva Franței, pct. 36; Nunes Dias împotriva Portugaliei (dec.) în privința normelor privind citarea de a compărea în instanță]. Legislația referitoare la formalitățile și termenele care trebuie respectate pentru a formula un recurs vizează asigurarea bunei administrări a justiției și respectarea, în special, a principiului securității juridice (Cañete de Goñi împotriva Spaniei, pct. 36). Astfel, reglementarea în cauză sau aplicarea acesteia nu trebuie să împiedice justițiabilul să se prevaleze de o cale de atac disponibilă [Miragall Escolano și alții împotriva Spaniei, Zvolsky și Zvolska împotriva Republicii Cehe, pct. 51].

În cauza Manuel da Silva Reis și alții versus Portugalia, decizia din 11 ianuarie 2005, 31987/03, CtEDO a relevat că renunțarea la judecată în fața unei instanțe interne constituie o lipsă a epuizării căilor de recurs interne. Cu referire la art. 6 CEDO, Curtea a reținut că reclamantii nu au atacat cu apel decizia prin care au fost condamnați la plata acelei sume. [...] Curtea a considerat că reclamantii trebuie să suporte consecințele acțiunii lor de a renunța la proces, iar plângerea fiind în mod vădit nefondată. Totodată, cu referire la prevederile art. 1 din Protocolul nr. 1 la CEDO, a menționat că reclamantii au omis să exercite, din culpa lor, o cale de atac eficace, anume apelul contra deciziei inițiale. În consecință, acest capăt de plângere fiind inadmisibil ca urmare a neepuizării căilor interne de atac.

În consecință, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră inadmisibil recursul declarat de Vladislava Curtev și avocatul Nina Garștea, deoarece a fost înaintat în lipsa acestui drept, în condițiile în care nu a fost exercitată calea apelului împotriva hotărârii primei instanțe.

În conformitate cu art. 433 lit. c), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Vladislava Curtev și avocatul Nina Garștea împotriva deciziei din 28 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Oleg Sternioală

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic